

ระเบียบกองทัพอากาศ
ว่าด้วยมาตรฐานการปฏิบัติการบิน
พ.ศ.๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไข ปรับปรุง มาตรฐานการปฏิบัติการบินให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยมาตรฐานการปฏิบัติการบิน
พ.ศ.๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยมาตรฐานการปฏิบัติการบิน พ.ศ.๒๕๖๔
บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

๔.๑ “การปฏิบัติการบิน” หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ทำการในอากาศยาน
นายช่างประจำอากาศยาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบนอากาศยานเป็นประจำ ให้เป็นไปตามกฎหมาย
กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อกำหนดของกองทัพอากาศ และสำนักงานการบินกองทัพอากาศ

๔.๒ “การปฏิบัติการบินเฉพาะแบบ (Operations Specifications)” หมายความว่า
การปฏิบัติการบินที่ต้องได้รับรองจากสำนักงานการบินกองทัพอากาศ

๔.๓ “ส่วนราชการกองทัพอากาศ” หมายความว่า ส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพอากาศ
ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามอัตรากองทัพอากาศ ส่วนราชการกองทัพอากาศตามอัตราเพื่อพลาง และส่วนราชการ
ตามอัตราเฉพาะกิจกองทัพอากาศที่ปฏิบัติตามแผนเพื่อความมั่นคงของประเทศ

๔.๔ “หน่วยหัวหน้าสายวิทยากร” หมายความว่า ส่วนราชการกองทัพอากาศ ที่ได้
กำหนดให้เป็นหัวหน้าสายวิทยากร ตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการแยกประเภทกำลังพล
กองทัพอากาศ

๔.๕ “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินกองทัพอากาศ

๔.๖ “หน่วยบิน” หมายความว่า หน่วยราชการระดับฝูงบิน และหน่วยบินแยก
ที่วางกำลังนอกที่ตั้งปกติ

๔.๗ “สถาบัน...

๔.๗ “สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน” หมายความว่า หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายภารกิจให้ดำเนินการฝึกอบรมด้านการบิน เช่น โรงเรียนการบิน หน่วยฝึกบินพลเรือนกองทัพอากาศและฝูงบิน ๒๐๒ กองบิน ๒ เป็นต้น

๔.๘ “ประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหาร” หมายความว่า ผู้บัญชาการทหารอากาศ ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหาร ตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการกำกับการบิน พ.ศ.๒๕๖๗

๔.๙ “คณะกรรมการตรวจสอบ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินกองทัพอากาศ

๔.๑๐ “นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน (Flight Operation Inspectors : FOI)” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตรสังกัดสำนักงานการบินกองทัพอากาศ ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูการบินของกองมาตรฐานการปฏิบัติการบิน สำนักงานการบินกองทัพอากาศ และให้หมายความรวมถึงผู้ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินด้วย

๔.๑๑ “ผู้ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน” หมายความว่า พนักงานราชการทั่วไป สังกัดสำนักงานการบินกองทัพอากาศ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ ตำแหน่งผู้ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๔.๑๒ “นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน (Designated Check Pilot : DCP)” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตรที่ได้สังกัดสำนักงานการบินกองทัพอากาศ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหาร

๔.๑๓ “นายทหารมาตรฐานการบิน (Check Airmen)” หมายความว่า นายทหารมาตรฐานการบิน กองบิน และนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน โรงเรียนการบิน

๔.๑๔ “ผู้ประจำหน้าที่ในอากาศ” หมายความว่า ผู้ประจำหน้าที่ในตำแหน่งนักบินและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน

๔.๑๕ “ผู้ทำการในอากาศ” หมายความว่า นักบินและศิษย์การบิน

๔.๑๖ “นักบินประจำกองพร้อมรบ” หมายความว่า นักบินประจำกองพร้อมรบสังกัดหน่วยบิน และนักบินประจำกองพร้อมรบนอกหน่วยบิน

๔.๑๗ “นักบินประจำกองพร้อมรบสังกัดหน่วยบิน” หมายความว่า นักบินประจำกองพร้อมรบที่บรรจุในหน่วยบิน รวมถึงนักบินที่รักษาราชการประจำหน่วยบิน และผ่านการฝึกพร้อมรบหรือผ่านการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติการกิจเรียบร้อยแล้ว

๔.๑๘ “เจ้าหน้าที่สนับสนุนการบิน” หมายความว่า ข้าราชการและพนักงานราชการสังกัดกองทัพอากาศ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน

๔.๑๙ “ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ข้าราชการและพนักงานราชการ สังกัดกองทัพอากาศที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการปฏิบัติการบิน

๔.๒๐ “ใบอนุญาต”...

๔.๒๐ “ใบอนุญาต” หมายความว่า เอกสารใด ๆ ที่ออกโดยกองทัพอากาศ ซึ่งมีข้อความที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลได้รับการรับรองมาตรฐาน

๔.๒๑ “เครื่องฝึกบินจำลอง” หมายความว่า เครื่องจำลองการฝึกบินเต็มรูปแบบ เครื่องช่วยฝึกการบิน เครื่องช่วยฝึกวิธีการเดินทางและการบิน และเครื่องช่วยฝึกบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินขั้นพื้นฐาน

๔.๒๒ “อนุสัญญา” หมายความว่า อนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งจัดทำขึ้น ณ เมืองชิคาโก สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๘๗

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการบินกองทัพอากาศ รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดระเบียบปลีกย่อย หลักเกณฑ์ คู่มือการปฏิบัติ ประกาศ คำแนะนำ ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ได้ตามความเหมาะสม และมีอำนาจวินิจฉัยและตีความประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ขอบเขตงาน

ข้อ ๖ สำนักงานมีขอบเขตงานในการกำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ทางทหารให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเหมาะสมกับภารกิจของกองทัพอากาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๖.๑ การปฏิบัติการบินและการรับรองการปฏิบัติการบิน
- ๖.๒ ข้อจำกัดการปฏิบัติการบินเกี่ยวกับสมรรถนะของอากาศยาน
- ๖.๓ เครื่องวัด อุปกรณ์ และเอกสารการบินประจำอากาศยาน
- ๖.๔ ผู้ประจำหน้าที่ในอากาศ และลูกเรือ
- ๖.๕ คู่มือ สมุดปุม และบันทึก
- ๖.๖ ระบบการจัดการความปลอดภัย
- ๖.๗ การรักษาความปลอดภัยในอากาศยาน
- ๖.๘ การขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศ
- ๖.๙ การตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

ข้อ ๗ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติที่จำเป็นต่อการกำกับดูแลการปฏิบัติการบิน ในเรื่องใดตามข้อ ๖ หากในเรื่องนั้น ๆ องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ หรือรัฐภาคีแห่งอนุสัญญา หรือหน่วยงานของรัฐด้านกำกับดูแลการบินหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องได้มีการกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติ หรือเอกสารอื่นใดไว้แล้ว สำนักงานอาจนำมาตราฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติและเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ดังกล่าวมากำหนดในเรื่องที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๖ เพื่อใช้กำกับในเรื่องการปฏิบัติการบินได้

ทั้งนี้แนวทาง...

ทั้งนี้แนวทางการนำหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติ และกระบวนการในการพิจารณานำมาตรฐาน ระเบียบ ข้อปฏิบัติ หรือเอกสารอื่นใดมากำหนด ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

หมวด ๒

หน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบในการกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

ข้อ ๘ สำนักงานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน มีหน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบในการดำเนินงานกำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ดังนี้

๘.๑ จัดทำรายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติในการกำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๘.๒ จัดทำแผนการกำกับมาตรฐานการปฏิบัติการบินประจำปี แล้วนำเรียนประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ

๘.๓ ขออนุมัติแต่งตั้งนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๘.๔ แต่งตั้งผู้ช่วยนายทหารมาตรฐานการบินของกองบิน โรงเรียนการบิน และสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน

๘.๕ กำกับดูแลและตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินของหน่วย ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และคำแนะนำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘.๖ ตรวจสอบและรับรองเอกสารคู่มือตามข้อ ๓๓

๘.๗ รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการกำกับมาตรฐานการปฏิบัติการบิน พร้อมทั้งปัญหา ข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะ ให้ประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหารทราบ และพิจารณาสั่งการให้หน่วยเกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข

๘.๘ รายงานสรุปผลการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ตามวงรอบการฝึก

๘.๙ ให้คำปรึกษาหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศในการจัดทำแผนการแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบในการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๘.๑๐ พัฒนาหน่วยงาน บุคลากร ระเบียบ/คู่มือ และรูปแบบวิธีการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและทันสมัยอยู่เสมอ

๘.๑๑ ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน และนายทหารมาตรฐานการบิน หากตรวจพบว่าขาดคุณสมบัติในภายหลัง ให้พิจารณาระงับการปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือกรณีประพฤติดุจริยธรรมของความเป็นผู้ตรวจสอบ ให้นำเรียนประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหารพิจารณาเพื่อยุติการปฏิบัติหน้าที่

๘.๑๒ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบินทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ

๘.๑๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหารมอบหมาย

ข้อ ๙ กรมยุทธการทหารอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๙.๑ พิจารณาแต่งตั้งนายทหารมาตรฐานการบิน ครูการบิน และนักบินลองเครื่อง
ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสำนักงาน

๙.๒ พิจารณาแต่งตั้งนักบินประจำอากาศยานพระราชพาหนะ ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กองทัพอากาศกำหนด

๙.๓ แจกจ่ายคำสั่งเกี่ยวกับการกำหนดภารกิจและกิจเฉพาะของฝูงบิน การบรรจุ
นักบินและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยาน การฝึกอบรม และการจัดการนักบินประจำกองพร้อมรบ ระเบียบ
ปฏิบัติประจำ การฝึกที่ได้รับการอนุมัติ และคำสั่งอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน ให้กับสำนักงาน
และหน่วยเกี่ยวข้อง

๙.๔ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน
การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๐ กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๐.๑ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ระเบียบและ/หรือคู่มือเกี่ยวกับการขนส่ง
วัตถุอันตรายทางอากาศให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๐.๒ แจกจ่ายระเบียบและ/หรือคู่มือตามข้อ ๑๐.๑ ให้สำนักงานและหน่วยเกี่ยวข้อง

๑๐.๓ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน
การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๑ สำนักงานนิรภัยทหารอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๑.๑ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ระเบียบและ/หรือคู่มือการปฏิบัติงาน
ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการความปลอดภัยให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๑.๒ ตรวจสอบและให้คำแนะนำหน่วยบินเรื่องระบบการจัดการความปลอดภัย
และการจัดการความเสี่ยง หากพบข้อกำหนดหรือมาตรฐานด้านการปฏิบัติการบินที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย
ในการปฏิบัติการบิน ให้แจ้งสำนักงานทราบ

ข้อ ๑๒ กองบัญชาการควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๒.๑ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ระเบียบและ/หรือคู่มือการปฏิบัติงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการบินค้นหาและช่วยชีวิต การลาดตระเวนถ่ายภาพ การควบคุมการบินถ่ายภาพทางอากาศ
ของหน่วยนอกกองทัพอากาศ การลาดตระเวนทางอิเล็กทรอนิกส์ และการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับภารกิจ
การบิน ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๒.๒ แจกจ่ายระเบียบและ/หรือคู่มือตามข้อ ๑๒.๑ เอกสารบรรณสารการบิน และแผนภูมิการบิน ให้สำนักงานและหน่วยเกี่ยวข้อง

๑๒.๓ สนับสนุนการออกคำสั่งยุทธการย่อยเพื่อการตรวจสอบตามที่สำนักงานร้องขอ

๑๒.๔ สนับสนุนอากาศยานในการเดินทางไปราชการตามที่สำนักงานร้องขอ

๑๒.๕ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้าน มาตรฐานการปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๓ กรมช่างอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๓.๑ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ด้านมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๑๓.๒ จัดเจ้าหน้าที่ร่วมคณะกรรมการตรวจสอบ เมื่อได้รับการประสานจาก สำนักงาน

ข้อ ๑๔ กรมขนส่งทหารอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๔.๑ ควบคุมและกำกับดูแลการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง วัตถุอันตรายทางอากาศ ให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๑๔.๒ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๕ กรมพลาธิการทหารอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๕.๑ จัดทำระเบียบและ/หรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ยังชีพ พัสตุสายพลาธิการ และพัสตุสายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน รวมทั้ง ระเบียบปฏิบัติประจำของเจ้าหน้าที่ต้อนรับ บนอากาศยาน ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๕.๒ แจกจ่ายระเบียบและ/หรือคู่มือตามข้อ ๑๕.๑ ให้สำนักงานและหน่วยเกี่ยวข้อง

๑๕.๓ ควบคุมและกำกับดูแลการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ต้อนรับบนอากาศยาน ให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๑๕.๔ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๖ สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ มีหน้าที่และอำนาจ

๑๖.๑ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ระเบียบและ/หรือคู่มือการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งกลับสายแพทย์ทางอากาศ และการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับภารกิจการบิน ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๖.๒ แจกจ่ายระเบียบและ/หรือคู่มือตามข้อ ๑๖.๑ รวมทั้งข้อกำหนดและ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสุขภาพของผู้ทำการในอากาศและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบนอากาศยานเป็นประจำ ให้สำนักงาน

๑๖.๓ สนับสนุน...

๑๖.๓ สนับสนุนการตรวจสอบภารกิจการส่งกลับสายแพทย์ทางอากาศ ตามคำสั่ง
ยุทธการย่อย

๑๖.๔ ยกเว้นค่าธรรมเนียมในการออกใบสำคัญแพทย์ (Medical Certificate)
ให้กับผู้ทำการในอากาศของกองทัพอากาศ

๑๖.๕ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน
การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๗ กรมปฏิบัติการพิเศษ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน มีหน้าที่และอำนาจ

๑๗.๑ จัดทำ ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ระเบียบและ/หรือคู่มือการปฏิบัติ
ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับนักบินและอากาศยาน รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับภารกิจการบิน ให้มี
ความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย

๑๗.๒ แจกจ่ายระเบียบและ/หรือคู่มือตามข้อ ๑๗.๑ ให้สำนักงาน

๑๗.๓ สนับสนุนการตรวจสอบภารกิจการส่งทางอากาศ (Air Drop) และภารกิจการ
การบินควบคุมไฟฟ้า ตามคำสั่งยุทธการย่อย

๑๗.๔ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐาน
การปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๘ กองบิน และโรงเรียนการบิน มีหน้าที่และอำนาจ

๑๘.๑ ควบคุมและกำกับดูแลให้การดำเนินงานการตรวจสอบมาตรฐาน
การปฏิบัติการบินของนายทหารมาตรฐานการบิน ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทัพอากาศ
กำหนด

๑๘.๒ ควบคุมการรักษาสมรรถภาพความพร้อมรบของนายทหารมาตรฐานการบิน
ให้เป็นไปตามระเบียบการฝึกอบรมนักบินของหน่วยบินที่กองทัพอากาศกำหนด

๑๘.๓ ควบคุมและกำกับดูแลการฝึกอบรมให้นักบินและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติการบิน มีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กองทัพอากาศกำหนด

๑๘.๔ ปรับปรุงแก้ไขเอกสารการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินให้เหมาะสม
และทันสมัย

๑๘.๕ จัดทำเอกสารคู่มือตามข้อ ๓๓ แล้วเสนอให้สำนักงานพิจารณารับรอง ทั้งนี้
หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขคู่มือที่ได้รับการรับรองแล้ว ให้เสนอสำนักงานก่อนทุกครั้ง

๑๘.๖ เตรียมข้อมูล เอกสาร และอำนวยความสะดวกตามที่สำนักงานร้องขอ

๑๘.๗ กรณีที่หน่วยมีสถาบันการฝึกอบรมด้านการบิน ต้องจัดทำและปรับปรุง
เอกสารคู่มือ รวมทั้งดำเนินงานและควบคุมคุณภาพการฝึกอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๑๘.๘ รายงานประจำเดือน ให้สำนักงานทราบในเรื่องดังต่อไปนี้

๑๘.๘.๑ รายงานผลการตรวจสอบมาตรฐานการบินของหน่วย

๑๘.๘.๒ รายงาน...

๑๘.๘.๒ รายงานฐานข้อมูลการฝึกอบรมนักบินประจำกองพร้อมรบ

๑๘.๘.๓ รายงานผลความก้าวหน้าและข้อขัดข้องในการฝึกบิน

๑๘.๙ กรณีหน่วยมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งผู้ช่วยนายทหารมาตรฐานการบิน ให้เสนอรายชื่อพร้อมรายละเอียดคุณสมบัติ เพื่อขออนุมัติจากสำนักงาน

๑๘.๑๐ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

ข้อ ๑๙ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน มีหน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบตามที่สำนักงานกำหนด

ข้อ ๒๐ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน มีหน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบตามที่กองทัพอากาศกำหนด และตามที่สำนักงานมอบหมาย

ข้อ ๒๑ นายทหารมาตรฐานการบิน มีหน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบตามคำสั่งกองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๒๒ หน่วยหรือผู้รับการตรวจ

๒๒.๑ เตรียมหลักฐาน เอกสาร และข้อขัดข้องต่าง ๆ สำหรับการชี้แจงให้คณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบได้รับทราบข้อเท็จจริง

๒๒.๒ ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบ ในการเข้าถึงข้อมูลการเข้าไปในสถานที่ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการติดตามผลการแก้ไขจากข้อแนะนำในการตรวจสอบ

ข้อ ๒๓ ส่วนราชการกองทัพอากาศอื่น ๆ ประสานงาน ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานด้านมาตรฐานการปฏิบัติการบินของสำนักงาน ตามที่ได้รับการร้องขอ

หมวด ๓

คุณสมบัติของบุคลากร

ส่วนที่ ๑

นายทหารตรวจสอบมาตรฐาน

ข้อ ๒๔ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒๔.๑ เป็นนักบินที่มีศักระบบการบิน

๒๔.๒ มีชั่วโมงบินรวมและชั่วโมงบินเฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๒๔.๓ ผ่านการฝึกอบรม

๒๔.๓.๑ หลักสูตรเทคนิคการตรวจสอบ (Auditing Techniques Course)

๒๔.๓.๒ หลักสูตร...

๒๔.๓.๒ หลักสูตรการจัดการความปลอดภัย (Safety Management System for Inspector Course)

๒๔.๓.๓ หลักสูตรมนุษย์ปัจจัย (Human Factors)

๒๔.๓.๔ หลักสูตรนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๒๔.๓.๕ หลักสูตรอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับการตรวจสอบเฉพาะเรื่อง ตามที่สำนักงานกำหนด

๒๔.๔ ทำการบินรักษาสรรณะทางการบิน และรับการตรวจสอบนักบินตามวาระเป็นไปตามวงรอบที่กองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๒๕ ผู้ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับข้อ ๒๔ และได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบของสำนักงาน

ข้อ ๒๖ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒๖.๑ เป็นนักบินที่มีศักราชการบินครูการบิน

๒๖.๒ มีชั่วโมงบินรวมและชั่วโมงบินเฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๒๖.๓ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๒๖.๔ ทำการบินรักษาสรรณะทางการบิน และรับการตรวจสอบนักบินตามวาระเป็นไปตามวงรอบที่กองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๒๗ นายทหารมาตรฐานการบิน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒๗.๑ เป็นนักบินที่มีศักราชการบินครูการบิน

๒๗.๒ มีชั่วโมงบินรวมและชั่วโมงบินเฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๒๗.๓ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๒๗.๔ ทำการบินรักษาสรรณะทางการบิน และรับการตรวจสอบนักบินตามวาระเป็นไปตามวงรอบที่กองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๒๘ ผู้ช่วยนายทหารมาตรฐานการบิน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒๘.๑ เป็นนักบินที่มีศักราชการบินครูการบิน

๒๘.๒ มีชั่วโมงบินรวมและชั่วโมงบินเฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

๒๘.๓ ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนายทหารตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

๒๘.๔ ทำการบินรักษาสรรณะทางการบิน และรับการตรวจสอบนักบินตามวาระเป็นไปตามวงรอบที่กองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๒๙ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๒๔ ถึงข้อ ๒๘ ต้องได้รับการฝึกอบรมทบทวน (Recurrent) ตามวงรอบที่กำหนด และ/หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการบิน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติกับอากาศยานแบบที่ตรวจสอบ

ส่วนที่ ๒

ผู้ทำการในอากาศ

ข้อ ๓๐ ผู้ทำการในอากาศ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๓๐.๑ สำเร็จหลักสูตรภาควิชาการและภาคการบินกับอากาศยานแบบที่ผู้ทำการในอากาศทำการปฏิบัติการบิน ตามที่กองทัพอากาศกำหนด

๓๐.๒ ถู้อิใบอนุญาตนักบินทหารที่มีศักระบินในระดับที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติการบินกับอากาศยานนั้น รวมทั้งถือใบสำคัญทางการแพทย์ ชั้น ๑

๓๐.๓ ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศ สำหรับหน่วยบินที่มีภารกิจ

๓๐.๔ ได้รับการฝึกทบทวน (Recurrent Training) ตามวงรอบที่กำหนด

๓๐.๕ ทำการบินรักษาสรรถนะทางการบิน และรับการตรวจสอบนักบินตามวาระเป็นไปตามวงรอบที่กองทัพอากาศกำหนด

ข้อ ๓๑ ผู้ทำการในอากาศต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน พื้นที่ที่จะทำการบิน สนามบิน และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศที่ใช้

หมวด ๔

คู่มือ

ข้อ ๓๒ สำนักงาน ต้องจัดให้มีคู่มือดังต่อไปนี้

๓๒.๑ คู่มือการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน (Flight Operations Inspection Manual : FOIM) ให้มีรายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบครอบคลุมการตรวจสอบในแต่ละเรื่องตามข้อ ๓๖

๓๒.๒ คู่มืออื่น ๆ ที่จำเป็น

ข้อ ๓๓ กองบินและโรงเรียนการบิน ต้องจัดให้มีคู่มือดังต่อไปนี้

๓๓.๑ คู่มือปฏิบัติการบิน (Operations Manual: OM)

๓๓.๒ คู่มือประกอบการบิน (Aircraft Flight Manual: AFM)

๓๓.๓ คู่มือการซ่อมบำรุงอากาศยาน (General Maintenance Manual: GMM)

๓๓.๔ รายการอุปกรณ์ขั้นต่ำในการปฏิบัติการบิน (Minimum Equipment List: MEL)

๓๓.๕ คู่มือการฝึกอบรม (Training Manual)

๓๓.๖ คู่มือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกการบิน (Flight Operations Officer or Dispatcher Manual)

๓๓.๗ คู่มือการปฏิบัติของลูกเรือ (Cabin Crew Manual)

๓๓.๘ คู่มือ...

๓๓.๘ คู่มือการขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศ (Transport of Dangerous Material by Air Manual) (เฉพาะหน่วยบินที่มีการขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศ)

๓๓.๙ คู่มือการจัดการความปลอดภัย (Safety Management Manual)

๓๓.๑๐ คู่มือการประกันคุณภาพ (Quality Assurance Manual)

๓๓.๑๑ ระเบียบปฏิบัติประจำหรือคู่มือการรักษาความปลอดภัยในอากาศยาน (Security Manual)

๓๓.๑๒ คู่มือแผนการปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response Plan Manual)

๓๓.๑๓ คู่มือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่สำนักงานหรือหน่วยหัวหน้าสายวิทยากรกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้มีการทบทวน ปรับปรุง แก้ไขคู่มือให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขคู่มือนั้น

ข้อ ๓๕ รูปแบบและองค์ประกอบในคู่มือ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

หมวด ๕

การตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน

ข้อ ๓๖ การตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน มีดังนี้

๓๖.๑ การตรวจสอบประเมินค่าหน่วยบิน

๓๖.๒ การตรวจสอบประเมินค่านายทหารมาตรฐานการบิน

๓๖.๓ การตรวจสอบเพื่อออกใบอนุญาตนักบินทหาร (Military Pilot License: MPL)

๓๖.๔ การตรวจสอบรับรองศักยภาพการบินหรือวุฒิการบิน (Type Rating)

๓๖.๕ การตรวจสอบนักบินตามวาระ (Pilot Proficiency Check: PPC)

๓๖.๖ การตรวจสอบรับรองการปฏิบัติการบินเฉพาะแบบ (Operations Specifications)

มีดังนี้

๓๖.๖.๑ การปฏิบัติการบินแบบ Reduced Vertical Separation Minimum (RVSM)

๓๖.๖.๒ การปฏิบัติการบินแบบ Required Navigation Performance (RNP)

๓๖.๖.๓ การปฏิบัติการบินแบบ Minimum Navigation Performance Specification (MNPS)

๓๖.๖.๔ การปฏิบัติการบินแบบ Extended Range Twin-Engine Aircraft Operation (ETOPS)

๓๖.๖.๕ การปฏิบัติการบินแบบ All Weather Operations (AWO)

๓๖.๖.๖ การปฏิบัติการบินแบบ Aerial Fire Fighting

๓๖.๖.๗ การปฏิบัติการบินแบบอื่นที่สำนักงานประกาศกำหนด

๓๖.๗ การตรวจสอบ...

- ๓๖.๗ การตรวจสอบการปฏิบัติการบินค้นหาและช่วยชีวิต (Search and Rescue operation)
- ๓๖.๘ การตรวจสอบการปฏิบัติภายในห้องโดยสาร (Cabin Safety Operation)
- ๓๖.๙ การตรวจสอบการปฏิบัติการบินขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศ (The Safe Transport of Dangerous Material by Air)
- ๓๖.๑๐ การตรวจสอบรับรองสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน (Approved Training Organization: ATO)
- ๓๖.๑๑ การตรวจสอบเครื่องฝึกบินจำลอง (Flight Simulation Training Device)
- ๓๖.๑๒ การตรวจสอบรับรองแผนภูมิการบินด้วยการร่อนลงสู่สนามบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Approved Instrument Approach Chart)
- ๓๖.๑๓ การตรวจสอบอื่น ๆ ตามที่ ประธานกรรมการกำกับดูแลการบินทางทหารมอบหมาย

ข้อ ๓๗ คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย

- ๓๗.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินกองทัพอากาศ เป็นประธานกรรมการ
- ๓๗.๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานการบิน กองทัพอากาศ เป็นรองประธานกรรมการ
- ๓๗.๓ ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการปฏิบัติการบิน สำนักงานการบินกองทัพอากาศ เป็นกรรมการ
- ๓๗.๔ รองผู้อำนวยการกองมาตรฐานการปฏิบัติการบิน สำนักงานการบินกองทัพอากาศ เป็นกรรมการ
- ๓๗.๕ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน กองมาตรฐานการปฏิบัติการบิน สำนักงานการบินกองทัพอากาศ (อัตรานาวาอากาศเอก) เป็นกรรมการ
- ๓๗.๖ นายทหารตรวจสอบมาตรฐานการบิน กองมาตรฐานการปฏิบัติการบิน สำนักงานการบินกองทัพอากาศ (อัตรานาวาอากาศตรี - นาวาอากาศโท) เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- ๓๘.๑ ตรวจสอบประเมินค่าขีดความสามารถของหน่วยบิน ในด้านการปฏิบัติภารกิจ การฝึกอบรม การบริหารงาน และการกำกับดูแล
- ๓๘.๒ ตรวจสอบการจัดดำเนินงานของนายทหารมาตรฐานการบิน
- ๓๘.๓ ตรวจสอบมาตรฐานการบิน ประเมินค่านักบินประจำกองพร้อมรบสังกัดหน่วยบิน และเจ้าหน้าที่สนับสนุนการบิน
- ๓๘.๔ ตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินตามข้อ ๓๖

๓๘.๕ แต่งตั้ง...

๓๘.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะเจ้าหน้าที่ทำงาน สำหรับการตรวจสอบ เฉพาะกรณีได้ตามที่เห็นสมควร

๓๘.๖ ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารตรวจสอบมาตรฐาน การปฏิบัติการบิน และนายทหารมาตรฐานการบิน ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามคู่มือการตรวจสอบมาตรฐาน การปฏิบัติการบิน ในเรื่องที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม

๓๘.๗ สรุปรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการกำกับมาตรฐาน การปฏิบัติการบิน พร้อมทั้งปัญหา ข้อขัดข้อง และข้อเสนอแนะ ให้ประธานกรรมการกำกับดูแลการบิน ทางทหารทราบ

๓๘.๘ รายงานสรุปรายงานการตรวจสอบประเมินค่าหน่วยบิน และสรุปรายงานการตรวจสอบ มาตรฐานการปฏิบัติการบินตามวงรอบการฝึกของโรงเรียนการบินและกองบิน ให้ประธานกรรมการกำกับดูแล การบินทางทหารทราบ

๓๘.๙ จัดทำระบบฐานข้อมูลการตรวจสอบที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย เพื่อสนับสนุนการออกใบอนุญาตและการรับรองมาตรฐาน

๓๘.๑๐ ประสานความร่วมมือกับหน่วยเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ

๓๘.๑๑ ตรวจสอบการปฏิบัติการบินอื่น ๆ ตามที่ประธานกรรมการกำกับดูแล การบินทางทหาร มอบหมาย

ข้อ ๓๙ วิธีการตรวจสอบ หลักเกณฑ์ และการรายงานผลการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่ สำนักงานกำหนด

ข้อ ๔๐ ใบแบบการตรวจสอบ ใบรายงานบันทึกประวัติ และใบแบบอื่น ๆ ให้ใช้รูปแบบ ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบินของสำนักงาน

ข้อ ๔๑ การอนุญาตให้ส่งการตรวจสอบประเมินค่าหน่วยบิน เป็นอำนาจของประธานกรรมการ กำกับดูแลการบินทางทหาร โดยหน่วยงานที่ส่งการตรวจสอบ ต้องทำรายงานชี้แจงต่อประธานกรรมการ กำกับดูแลการบินทางทหาร

หมวด ๖

การตรวจติดตามการรักษาความเป็นมาตรฐาน

ข้อ ๔๒ ให้สำนักงานกำหนดวงรอบการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่า การจัดดำเนินงานของหน่วยบิน และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ทำการในอากาศ ผู้ประจำหน้าที่ในอากาศ และเจ้าหน้าที่สนับสนุนการบิน ยังคงมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติการบิน ได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๔๓ การตรวจติดตาม จะเลือกใช้วิธีการตรวจทั้งระบบ (Audit) การตรวจสอบ (Inspection) การทดสอบ (Test) การตรวจสอบสำรวจ (Survey) หรือการสอบสวน (Investigation) ใดๆอย่างหนึ่ง หรือแบบผสม ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๔๔ ในกรณี...

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่มีข้อสงสัยในความเป็นมาตรฐานของหน่วยงานหรือบุคคลที่เคยให้ การอนุญาตหรือรับรองไปแล้ว ให้สำนักงานดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ทราบโดยชัดแจ้ง เกี่ยวกับข้อสงสัยนั้น

หมวด ๗

การรายงาน และการแก้ไขเมื่อตรวจพบข้อบกพร่อง

ข้อ ๔๕ รายงานสรุปผลการตรวจสอบประเมินค่าหน่วยบิน เป็นไปตามแบบรายงานที่กำหนด ไว้ในคู่มือการตรวจสอบมาตรฐานการปฏิบัติการบิน โดยให้สำนักงานนำเรียนประธานกรรมการกำกับดูแลการบิน ทางทหาร

ข้อ ๔๖ เมื่อกองบิน โรงเรียนการบิน และหน่วยฝึกอบรมด้านการบิน ได้รับรายงานเรื่อง ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ (Findings) จากการตรวจสอบตามข้อ ๓๖ ให้หน่วยจัดทำแผนการแก้ไขข้อบกพร่อง ที่ตรวจพบ (Corrective Action Plans: CAP) แล้วส่งให้สำนักงานภายใน ๔๕ วัน และรายงานผลการแก้ไข ข้อบกพร่องที่ตรวจพบเป็นวงรอบทุก ๓ เดือน จนกว่าการแก้ไขจะแล้วเสร็จ

หมวด ๘

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๔๗ การจัดเก็บรักษาและการทำลายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย และคู่มือกองทัพอากาศ เรื่อง การเก็บรักษาเอกสาร หลักฐานด้านการบิน

ข้อ ๔๘ หน่วยเกี่ยวข้องข้องกับการปฏิบัติการบินใดที่ได้กำหนดระเบียบเป็นการเฉพาะ และไม่สอดคล้องกับระเบียบนี้ ให้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบดังกล่าวให้สอดคล้องกับระเบียบนี้ ในกรณี ที่ต้องการปรับปรุงระเบียบ และยังมีได้มีการปรับปรุงระเบียบ ให้ผู้ตรวจสอบและผู้รับการตรวจสอบปฏิบัติ ตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๗

พลอากาศเอก

(พินธ์ภักดี พัฒนกุล)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ